

Det odontologiske fakultet, Universitetet i Bergen
Revidering av akkreditering av mastergradsstudium i Odontologi

Sakkyndig rapport

Forord

Rapporten og komiteens vurderinger er basert på selvevaluering utført av studiestedet, spørreundersøkelse blant kandidater fra odontologi i Bergen og intervjuer gjennomført ved institusjonsbesøk ved Det odontologiske fakultet ved Universitetet i Bergen 20-21. februar 2007.

Komiteens innstilling er enstemmig.

Tromsø, Aarhus, Malmö, Oslo 15. august 2007

Jan Bergdahl, professor
Klin. odont ved Univ i Tromsø,
Docent i psykologi, Umeå Univ

Ann Wenzel, professor
Oral radiologi, Odontologisk Institut,
Aarhus Universitet

Tore Dérand, professor emeritus,
Avd. for odont. tekn. och materialvet,
Tandvårdshögskolan i Malmö

Maryam Pervaiz, masterstudent
Odontologi, Universitetet i Oslo

Innholdsfortegnelse

FORORD	2
A) BAKGRUNN OG GRUNNLAG FOR VURDERINGEN	5
BAKGRUNN	5
GRUNNLAGET FOR VURDERINGEN.....	5
ORGANISERING AV RAPPORTEN.....	5
B) STUDIETS MÅL OG PROFIL	6
STUDIETS MÅL	6
STUDIETS PROFIL	6
C) SAKKYNDIGES VURDERING I HENHOLD TIL NOKUTS FORSKRIFT	7
1. STUDIET SKAL OPPFYLLE DEPARTEMENTETS FORSKRIFT OM KRAV TIL MASTERGRAD § 2-2 (1).....	7
1.1. BESKRIVELSE.....	7
1.2. KOMITEENS VURDERING OG KONKLUSJON.....	7
2. DET SKAL FORELIGGE EN PLAN FOR STUDIET § 2-2 (2)	8
2.1 BESKRIVELSE.....	8
2.2 KOMITEENS VURDERING	11
2.3 KONKLUSJON OG ANBEFALINGER	12
3. INSTITUSJONEN SKAL HA ET STABILT FAGMILJØ KNYTTET TIL STUDIET § 2-2 (3)	13
3.1 BESKRIVELSE.....	13
3.2 KOMITEENS VURDERING	15
3.3 KONKLUSJON OG ANBEFALINGER	16
4. INFRASTRUKTUREN SKAL VÆRE TILPASSET ORGANISERING OG UNDERVISNINGSSFORM OG RELATERES TIL STUDIETS MÅL, § 2-2 (4).....	17
4.1 BESKRIVELSE.....	17
4.2 KOMITEENS VURDERING	19
4.3 KONKLUSJON	19
5. INSTITUSJONEN SKAL DELTA AKTIVT I INTERNASJONALT SAMARBEID INNENFOR FAGOMRÅDER MED RELEVANS FOR STUDIET, § 2-2 (5).....	20
5.1 BESKRIVELSE.....	20
5.2 KOMITEENS VURDERING	20
5.3 KONKLUSJON OG ANBEFALINGER	21
6. DET SKAL VÆRE ORDNINGER FOR INTERNASJONALISERING PÅ STUDIET § 2-2 (6).....	22
6.1 BESKRIVELSE.....	22
6.2 KOMITEENS VURDERING	23
6.3 KONKLUSJON OG ANBEFALINGER	23
7. INSTITUSJONEN SKAL REDEGJØRE FOR HVORDAN STUDIET KVALITETSSIKRES I INSTITUSJONENS SYSTEM FOR KVALITETSSIKRING, § 2-2 (7)	24
7.1 BESKRIVELSE.....	24
7.2 KOMITEENS VURDERING	28
7.3 KONKLUSJON OG ANBEFALINGER	28
D) FAGLIG NIVÅ OG DOKUMENTERTE RESULTATER.....	29
E) KONKLUSJON OG OPPSUMMERING	31
F) ANBEFALINGER FOR VIDERE UTVIKLING.....	32

**G) APPENDIKS: SAKKYNDIG KOMITÉ, KOMITEENS MANDAT OG UTDRAG FRA NOKUTS
FORSKRIFT** 33

A) BAKGRUNN OG GRUNNLAG FOR VURDERINGEN

Bakgrunn

NOKUTs styre vedtok 20. juni 2006 å iverksette en revidering av alle mastergradsstudier og ph.d-studier i odontologi. Formålet med revidering av akkrediterte master- og doktorgradsstudier innenfor odontologi er:

- å undersøke om studiene tilfredsstiller gjeldende standarder og kriterier.
- å bidra til å utvikle kvaliteten i studiene.

Kort beskrivelse av institusjonen

Det odontologiske fakultet er en enhet under Universitetet i Bergen. Det øverste organet ved institusjonen er universitetsstyret med rektor som leder og universitetsdirektør som neste ledd. Universitetets administrasjon befinner seg under direktørens mandat. I neste ledd, på lik linje med Universitetsbiblioteket, Bergen Museum og Forskningssenter etc., finner vi fakultetene. Og under fakultetene deres tilhørende institutter og fagenheter.

Geografisk sett ligger Det odontologiske fakultet for seg selv i Årstadveien, i forhold til flere av de andre fakultetene, som ligger på Nygårdshøyden. Det finnes to ulike typer profesjonsutdanninger, Spesialist og Master in oral sciences, ved dette fakultetet.

Tannlegestudiet ble etablert i 1962 og i 1975 ble tannpleierstudiet opprettet. Pr i dag har fakultetet 230 ansatte og 355 studenter.

For å få opptak til studiet master i odontologi kreves generell studiekompetanse, i tillegg til følgende fag fra videregående skole: matematikk 2 MX/2 MY/3 MZ, fysikk 2 FY, kjemi 3 KJ. Det tas opp 48 studenter hver høst.

Forskningen ved fakultetet spenner fra basalforskning til klinisk forskning, hvor master- og doktorgradsstudentene inngår i felles forskningsprosjekter i de ulike forskningsmiljøene ved fakultetet. Fakultetet gir organisert forskerutdanning gjennom mastergrad- og doktorgradsprogrammet. Fakultetet tilbyr et doktorgradsprogram som går over 3 år (4 år med 25 % undervisning) og fører frem til ph.d-graden.

Grunnlaget for vurderingen

NOKUTs standarder og kriterier for akkreditering av studier slik de fremkommer i Forskrift om standarder og kriterier for akkreditering av studier og kriterier for akkreditering av institusjoner i høyere utdanning, fastsatt 25.01.2006, legges til grunn for evalueringen.

Det skal legges vekt på utdanningens faglige nivå og dokumenterte resultater. Den sakkyndige vurderingen baseres på indikatorer for dokumenterte resultater sammen med selvevalueringen og institusjonsbesøket.

Organisering av rapporten

Rapporten er disponert i forhold til NOKUTs rapport for sakkyndig vurdering og NOKUTs forskrift § 2-2 Standarder og kriterier for akkreditering av mastergradsstudier. En vurdering av faglig nivå og dokumenterte resultater avrunder vurderingen og rapporten avsluttes med en oppsummering og avsluttende konklusjon samt anbefalinger for videre utvikling av studiet.

B) STUDIETS MÅL OG PROFIL

Studiets mål

Studiet skal frembringe bredt kompetente allmennpraktiserende tannleger som skal kunne ta ansvar for oral helse i et helhetsperspektiv. Samtidig skal det gi kandidatene grunnlag for livslang læring, spesialisering og forskerutdanning.

Studiet skal gi samfunnet kandidater som har de kunnskaper, holdninger og ferdigheter som trengs for forsvarlig utøvelse av tannlegeyrket. Dette tilskir at undervisningen som gis i størst mulig grad er forskningsbasert, faglig oppdatert og tilpasset befolkningens behov for ulike typer tannhelsetjenester (dvs. fremme av oral helse/forebyggelse og behandling av orale sykdommer og tilstander).

Studiets profil

Det integrerte mastergradsstudiet i odontologi er et profesjonsstudium som fører frem til universitetsgraden Master i odontologi. Studiet er femårig (300 studiepoeng).

I første del av studiet (3 semestere) foregår undervisningen av tannlegestudentene sammen med studenter på medisin-, ernærings- og farmasistudiet ved Institutt for biomedisin på Det medisinske fakultet. Studiet er basert på pre- og parakliniske fagområder, noe som er oppnådd gjennom samarbeid med og geografisk nærhet til Det medisinske fakultet.

C) SAKKYNDIGES VURDERING I HENHOLD TIL NOKUTs FORSKRIFT

1. Studiet skal oppfylle departementets forskrift om krav til mastergrad § 2-2 (1)

1.1. Beskrivelse

Mastergradsstudiet i odontologi er et profesjonsstudium med et omfang på 300 studiepoeng og inkluderer et selvstendig arbeid på 20 studiepoeng. I reglementet for studier og grader ved UiB Del 4, kapittel 5 § 36 heter det:

Mastergrad i odontologi

Graden master i odontologi tildeles på grunnlag av studier av 300 studiepoengs omfang. Av dette utgjør 20 studiepoeng et selvstendig vitenskapelig arbeid (mastergradsoppgave), bestående av litteraturbaserte oppgaveløsninger, seminar, prosjektoppgave og skriftlig dokumentasjon fra prosjektarbeid, alt utarbeidet under veiledning.

1.2. Komiteens vurdering og konklusjon

Kommitten anser att studiet uppfyller departementets föreskrift om krav till mastergrad i odontologi.

2. Det skal foreligge en plan for studiet § 2-2 (2)

1. Studiet skal ha et dekkende navn.
2. Av planen skal det fremgå hva som er studiets fagområde(r) og kjerneområde(r).
3. Opptakskravene skal være i samsvar med studiets mål, innhold og nivå.
4. Studiets mål skal være klart formulert. Av målene skal det fremgå hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studentene skal ha ved slutført studium, samt hva slags kompetanse studiet gir i forhold til videre studier og/eller yrkesutøvelse.
5. Planen skal vise oppbygging av studiet med obligatoriske og valgfrie deler, bredde og fordypning.
6. Pensum og undervisning skal være egnet til å sikre kandidatenes kompetanse i relasjon til studiets mål.
7. Det skal være faglig sammenheng og tydelig prosjeksjon i studiet.
8. Studiet skal gi kunnskap om vitenskapelig teori og erfaring med bruk av vitenskapelig metode.
9. Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset den undervisning og veileding som blir gitt og skal være egnet for å nå studiets mål.
10. Opplegg for og gjennomføring av eventuell praksis skal være relatert til studiets mål, den øvrige undervisningen og den kompetansen kandidatene skal ha ved gjennomført studium.

2.1 Beskrivelse

Dekkende navn

Studiets navn er Master i odontologi.

Master i odontologi er et profesjonsstudium og et integrert masterstudium av 5 års varighet. Ved endt utdanning tildeles universitetsgraden Master i odontologi. Siste studentkull som blir tildelt universitetsgraden Cand. Odont. uteksaminerer våren 2007.

Plan og fagområder

Studiet kan inndeles i en preklinisk, en paraklinisk og en klinisk del. Studiet har ingen valgfrie emner. Studenten må ha fulgt obligatorisk undervisning og bestått studieplanfestede prøver og kliniske krav før de kan gå opp til avsluttende eksamener.

I det integrerte masterstudiet i odontologi er alle deler av studiet viktig for å oppnå forventet læringsutbytte som er beskrevet i studieplanen. Studieplanen omtaler ikke enkelte fagområder som kjerneområder, men omtaler de ulike fagområdene som del av en helhetlig odontologisk utdanning. Det er likevel riktig å påpeke at undervisningen og treningen i den kliniske delen av studiet er en særlig prioritert del av studiet, noe som er i samsvar med målsettingen om å utdanne kandidater som selvstendig kompetente allmennpraktiserende tannleger.

Opptakskrav

Opptakskrav er regulert gjennom ”Forskrift om opptak til universiteter og høgskoler” fastsatt av departementet, samt Reglement for studier og grader ved Universitet i Bergen

Oppbak til masterstudiet i odontologi krever generell studiekompetanse eller realkompetanse. I tillegg stilles det krav om 2MX/2MY/3MZ + 2FY + 3KJ. Realfagskravene stilles på grunn av at undervisningen i sentrale emner krever et visst realfaglig nivå for å få utbytte av undervisningen.

Studiets mål

Er beskrevet innledningsvis.

Plan og oppbygging

Første studieår:

Examen philosophicum, medisinsk nomenklatur, medisinsk statistikk, biologiske basalfag, tverrfaglig innføringskurs, oral biologi.

Andre studieår:

Kroppens bygning og funksjon (fysiologi og anatomi), oral biologi, assistansekur for periodontalkirurgi, generell patologi og immunologi, propedeutikk/biomaterialer, odontologiske biomaterialer.

Tredje studieår:

Integrt klinisk innføringskurs, propedeutikk/biomaterialer, endodonti, oral farmakologi, kariologi, oral mikrobiologi, odontologisk røntgendiagnostikk, periodonti, protetikk, odontofobi.

Fjerde studieår:

Allmennodontologi, kjeveortopedi, kjeve- og slimhinnelidelser, oral kirurgi og oral medisin, pedodonti, samfunnsodontologi, praksisstudiet, integrert masteroppgave.

Femte studieår:

Allmennodontologi, kjeve- og slimhinnelidelser, oralkirurgi og oral medisin, pedodonti, rettsodontologi, samfunnsodontologi praksisstudiet, integrert masteroppgave.

Pensum og undervisning

Undervisningsformene i de ulike fag og fagblokker varierer ut fra faglige vurderinger om best mulig læringsutbytte for studentene sett i sammenheng med tilgjengelige ressurser.

Læringsmetoder og pedagogiske verktøy er nærmere beskrevet under de enkelte emnebeskrivelser i studieplanen.

Fagområdene legger opp pensum i forhold til beskrevne mål for emnene. Pensum vil bestå av faglitteratur, forelesninger og seminarer, utdelt undervisningsmateriale m.m.

Progresjon

Master i odontologi inneholder undervisningsprogram i prekliniske fag (1. og 2. studieår), parakliniske fag (2.-5. studieår) og kliniske fag (3.-5. studieår). Progresjon, nivå og integrasjon på undervisningen er faglig begrunnet.

Studiet er lagt opp slik at studentene i første del av studiet tilegner seg grunnleggende medisinsk og odontologisk kunnskap gjennom teoretisk undervisning og laboratoriearbeid.

Fra 2. studieår påbegynnes propedeutisk (forberedende klinisk) undervisning, og fra 3. studieår påbegynnes klinisk pasientbehandling under veiledning. Siste studieår vektlegges integrering av teoretisk og klinisk undervisning.

Vitenskapelig teori og metode

Studentene tilegner seg kunnskaper om vitenskapelig teori, kritisk tenkning og bruk av vitenskapelig metode blant annet gjennom undervisning i Examen Philosophicum, medisinsk statistikk, laboratorieøvelser, gjennomgang av vitenskapelig pensumlitteratur i den teoretiske undervisningen og arbeide med den integrerte masteroppgaven. Integrert masteroppgave består blant annet i utarbeidelse et selvstendig vitenskapelig arbeid (prosjektoppgave), basert på egen forskning eller litteraturstudier, under veiledning av en ansatt med vitenskapelig kompetanse.

Arbeidet med prosjektoppgaven skal gi studentene erfaring med å bruke vitenskapelige metoder. Masterstudiet i odontologi er et evidens- og ferdighetsbasert studium. For å oppfylle målsetningen om at kandidatene etter endt studium skal ha kompetanse som selvstendig praktiserende allmenntannleger, må det være et gjennomgående fokus på innlæring av kliniske ferdigheter. Innenfor rammen av et 5-års studium er det da vanskelig å skaffe plass til en masteroppgave på mer enn 20 studiepoeng, mens det på andre mastergradsstudier er 30 eller mer. Den vitenskapelige kompetansen til den ferdige tannlege, etter det integrerte masterstudiet, er derfor mer begrenset enn i en del andre mastergradsstudier.

Eksamens og vurdering

Vurderingsordningene i studiet er valgt for å kunne teste studentens kunnskaper underveis og ved endt undervisning i emnene, jf læringsmål.

Studenten må ha fulgt obligatorisk undervisning og studieplanfestede prøver må være bestått før studentene kan starte/fortsette med klinisk tjeneste eller gå opp til eksamen. I de kliniske kursene blir studentene evaluert underveis, både individuelt og ved formelle og uformelle tester for hele gruppen, med tanke på å kunne gi individuelle tilbakemeldinger om studieprogresjonen. Bare i de studieplanfestede prøver og eksamener gis det karakterer som kan gi grunnlag for ikke-bestått.

Det er fra og med kull 1, studieår 2006/2007, innført ECTS gradert karakterskala A-F ved teoretiske eksamener. Ved kliniske eksamener og prosjektoppgaven skal det fremdeles nytes ECTS Bestått/Ikke bestått. Den kliniske opplæringen gjennomføres i stor grad ved individuell veiledning. I vurderingen av den kliniske tjenesten nytes Bestått /Ikke bestått fordi dette er vurdert mest hensiktsmessig ut fra de undervisningsmetoder som nytes, og den nære faglige kontakten som er i en opplæringssituasjon mellom instruktør og elev. I vurdering av prosjektoppgaven nytes Bestått/Ikke bestått fordi det tillates at to studenter arbeider sammen.

Praksis

I de tre siste studieårene er hovedvekten lagt på undervisning og klinisk ferdighetstrening i en rekke fagområder. I første del av den kliniske delen av studiet, legges det mest vekt på opplæring i fagspesifikke emner. Det legges i siste studieår vekt på integrasjon av de ulike fagområdene i blokken Allmennodontologi, hvor studentene læres opp til å tenke og praktisere helhetlig samt å samarbeide med tannpleier. I 4. og 5. studieår undervises det også i den integrerte teoretisk blokken Kjeve – og slimhinnelideleser (KOS). Den kliniske

ferdighetstreningen gjennomføres i regi av fagområdene Oral Kirurgi og oral medisin, Odontologisk røntgendiagnostikk og Protetikk.

Gjennomføringen av den kliniske ferdighetstreningen i studiet foregår hovedsakelig i studentklinikene som er lokalisert i Årstadveien 17. I begynnelsen av siste studieår arrangeres en 3-ukers praksisperiode i forskjellige klinikker i Den offentlige tannhelsetjenesten rundt om i landet. Praksisstudiet skal forberede kandidatene på yrkeslivet i den utøvende tannhelsetjenesten og lette omstillingen fra å være student til å praktisere som tannlege. Fagområdet Samfunnsodontologi har det overordnede faglige ansvaret for forberedelse, gjennomføring, bearbeidelse og evaluering av praksisstudiet, og det arrangeres årlige veilederseminar for de lokale tannlegene som er veiledere for studentene i praksisperioden.

I tillegg til praksisstudiet har studentene en del klinisk undervisning utenfor fakultetet, blant annet på Kjevekirurgisk avdeling på Haukeland universitetssykehus. I 4. og 5. studieår organiseres kliniske økter for studentene på et sykehjem (Kalfarklinikken) der de får opplæring og trening i behandling av eldre pasientgrupper.

2.2 Komiteens vurdering

Studiet har ett täckande namn. I studieplanen framgår vad som är studiets ämnesområde och kärnområde. Vidare så anses antagningskraven vara i samklang med studiets mål, innehåll och nivå.

Studiets mål är klart formulerat i studieplanen och av målen framgår vilka kunskaper, färdigheter och hållningssätt studenterna ska ha efter avslutade studier. Möjligen kan de studerande få tidigare patientkontakt i form av exempelvis kliniska auskultationer. Vidare ges en entydlig bild av vilken kompetens som ges för vidare utbildning och yrkesutbildning. Av studieplanen framgår hur studiet är uppbyggt och där de flesta ämnen är obligatoriska. Möjlighet ges för fördjupning och breddning av kunskaper.

Studiet har inga valfria delar. Pensum och undervisningsformerna är utformade så att de i stort säkrar kandidaternas kompetens i relation till studiemålen. Ämnessammanhang och tydlig progression finns i studiet. Studiet ger förutsättning för de studerande att få kunskap i vetenskapsteori och erfarenhet att använda vetenskapliga metoder.

Examens- och värderingsformerna är anpassade till undervisning och vägledning samt ger möjlighet att nå studiemålen. Upplägget av praktiken är relaterat till studiets målsättning, övrig undervisning och den kompetens som kandidaterna ska ha efter att genomgått studiet. PBL som undervisningsmetod upplevs som positivt både av studenter och lärare trots att metoden är resurskrävande. Omfattningen av den kliniska färdighetsträningen upplevs av studenterna ligga på en minimal nivå, vilket bör tas i beaktande. Brister som kan ha negativ inverkan på utbildningens kvalitet är att studenterna saknar tillgång till digital röntgen och elektronisk journal.

Arbetsgivare/avnämne tycker att de nyutexaminerade tandläkarna har ett gott klinisk förhållningssätt, men de upplevs inte som färdiga tandläkare som skäl uppges bl.a.

kunskapsbrister i prognosbedömning och stort veiledningsbehov. Tre veckors klinisk praktikperiod anses vara i kortaste laget för att ge studenterna tillräcklig med erfarenhet.

2.3 Konklusjon og anbefalinger

Komiteen konstaterer at studieplan for Mastergradsstudiet i odontologi ved Det Odontologisk Fakultet vid Universitet i Bergen oppfyller kravene slik de fremkommer i NOKUTs forskrift..

Komiteen anbefaler at:

- Den kliniska färdighetsträningen bör förstärkas eftersom både studenter och arbetsgivare riktar en viss kritik mot kvantitet och kvalitet.
- Verksamheten bör få tillgång till modernare utrustning för att kunna upprätthålla utbildningskvaliteten.

3. Institusjonen skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til studiet § 2-2 (3)

1. Størrelsen på fagmiljøet angis i årsverk, og skal være tilpasset undervisnings- og veiledningsbehovet for studiet, samt den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som skal utføres.
2. Minst 50 % av fagmiljøet knyttet til studiet skal være ansatte med hovedstilling på institusjonen.
3. Minst 50 % av fagmiljøet skal dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse, av disse skal minst 25 % være professorer.
4. Institusjonen skal ha ansatte i hovedstilling innenfor studiets kjerneområde(r).
5. Fagmiljøet skal vise til resultater fra forskning eller faglig/kunstnerisk utviklingsarbeid og delta aktivt i faglige nettverk.
6. For områder der institusjonen har behov for supplerende kompetanse, skal det legges fram en realistisk plan for hvordan denne skal skaffes.

3.1 Beskrivelse

Fakultetet har ifølge sin selvevaluering hatt en svak økning i antall ansatte fra 2002 og frem til 2005 (fra 172 til 188 årsverk). Økningen skyldes i hovedsak vekst i rekrutteringsstillinger ved instituttet og støttestillinger i klinikken. Fakultetet hadde i 2005 83,3 faglige årsverk fordelt på vitenskapelige stillinger, rekrutteringsstillinger og gruppen kliniske lærere.

At fagmiljø knyttet til forskning og undervisning skal være stabilt er vanskelig å oppnå i og med at aldersstrukturen i de vitenskapelige stillingene er slik at 60 % vil gå av/har gått av i løpet av 10-årsperioden 2000 til 2010. Stor aldersavgang gir muligheter til fornyelse, men på flere kliniske fagområder er det rekrutteringsproblemer på grunn av mangel på personell med dobbelkompetanse.

Den faglige bemanningen dekkes av to grupper:

- A *Vitenskapelig ansatte (med og uten klinisk spesialitet)*
B *Kliniske lærere (med og uten klinisk spesialitet)*

Vitenskapelig ansatte

De fleste av de vitenskapelig ansatte arbeider i kliniske fagområder med arbeidsplass i Årstadveien 17 og 21, og de fleste av disse har både forskningskompetanse (doktorgrad) og spesialitet (dobbeltkompetanse). Men fakultetet har også vitenskapelig ansatte i parakliniske fagområder med arbeidsplass samlokalisert med tilsvarende fag på Det medisinske fakultet. Dessuten foreligger en avtale om at et visst antall vitenskapelige stillinger i prekliniske fagområder ved Institutt for biomedisin, Det medisinske fakultet, skal øremerkes for tannleger. Dette dreier seg om 5 årsverk hvorav 4,2 oppfylles i dag, men det er langt flere ansatte ved Institutt for biomedisin som deltar i undervisning av studentene.

Bemanningen på de kliniske fagområdene skal sikre at det er minst 2 vitenskapelige stillinger ved de fleste fagdisiplinene. Dette kravet er oppfylt. Bemanningen kan likevel ikke sies å være optimal til enhver tid ettersom miljøene er sårbare med hensyn til avgang og/eller rekrutteringsproblemer, og dette gjør at stillinger i perioder har stått ledig.

Innen de pre- og parakliniske fagområdene er stabiliteten god, og tilgangen på nye ansatte er tilstrekkelig til å sikre stabilitet i miljøene.

Kliniske lærere

De kliniske lærerne er tannleger med og uten spesialistutdanning som i hovedsak rekrutteres blant praktiserende tannleger i Bergensområdet. På den måten sikres at de som har den praktiske veiledningen i klinikken er erfarte, utøvende tannleger. Hovedmodellen er at disse har en delstilling ved fakultetet som kombineres med arbeid i egen praksis eller i Den offentlig tannhelsetjenesten. Modellen med delstillinger er et bevisst valg ifølge institusjonen. 78 personer dekker 27,9 årsverk. Av disse har 25 personer minst 50 % eller større stillingsandel, mens 53 har fra 10 til 40 % stilling. En stor gruppe av de minste delstillingene innehas av tannleger på spesialistutdanningen.

Størrelsen på fagmiljøet

Institusjonen rapporterer at størrelsen på fagmiljøet ble redusert på 80-tallet da søkeringen til tannlegestudiet gikk betydelig ned og opptaksrammen ble senket fra 48 til 40 studenter pr år. Dette førte til en tilsvarende reduksjon i lærerbemanningen. Denne reduksjonen ble ikke kompensert da kullstørrelsen igjen ble økt til 48 på 90-tallet. Konsekvensen av det er at bemanningen på klinikken er for dårlig i forhold til å dekke behovet for både studentundervisning og poliklinisk pasientbehandling.

Minst 50 % tilsatte med hovedstilling ved institusjonen

Institusjonene rapporterer at av de 83,3 faglige årsverkene ved fakultetet er om lag 70,6 årsverk knyttet til personer med hovedstilling ved fakultetet; det vil si om lag 85 %.

Minst 50 % tilsatte med førstestillingskompetanse, 25 % professorer

Med utgangspunkt i krav til en ordinær førsteamanuensisstilling (doktorgrad), har 35,9 årsverk denne kompetansen. Dette tilsvarer 44 % av totalt antall årsverk fagpersoner. Utelater man de kliniske lærerne har 76 % førstestillingskompetanse. Andelen professorer er på 59 %.

Tilsatte med hovedstilling innenfor fagets kjerneområder

Fakultetet har ansatte i hovedstilling innenfor samtlige kjerneområder/fagområder. For å bringe odontologisk kompetanse og problemstillinger inn i den prekliniske delen av studiet (første og deler av andre studieår), hvor hovedtyngden av undervisningen er gitt av Det medisinske fakultet. Det er ifølge institusjonen en lang tradisjon ved UiB for at undervisningsstillinger på topp- og mellomstillingsnivå skal være allokkert til vitenskapelige med odontologisk bakgrunn og kompetanse. Alle fagområder skal som et minimum være besatt av 2 personer med topp- eller mellomstillingskompetanse. Dette er gjort med bakgrunn i at en vil sikre et faglig felleskap innen kjerneområdene. Denne målsettingen er oppfylt innen alle fagområder. To unntak er oral farmakologi og gerodontologi (eldretannpleie). Disse fagområdene er for små til å forsvare to fulle stillinger. Faglig sett er gerodontologi forankret opp mot fagområdene kardiologi, periodonti og protetikk, mens stillingen i farmakologi geografisk er plassert i faglig felleskap med tilsvarende medisinske miljø.

Bemanningen kunne på enkelte områder ideelt sett vært forsterket, men rekrutteringsproblemer og en strammere økonomi fører til forsinket eller utsatt erstatning ved aldersavgang.

Forskningsresultater og aktiv deltagelse i faglige nettverk

Med fagmiljø forstås i denne sammenheng de fagspesifikke enhetene (pre-, parakliniske og kliniske) som er knyttet til studiet (f eks patologi, mikrobiologi, biomaterialer, kardiologi, kirurgi etc.). Fagmiljøene samarbeider ved at forskningen organiseres i fem tematiske forskergrupper. Derved har man oppnådd flere disiplinovergripende samarbeidsprosjekter som gir frukter i form av større tverrfaglighet, synergieffekter og ekstern finansiering.

Forskergruppene spenner fra basalforskning til klinisk forskning og ivaretar både bredde og spisskompetanse innen ulike odontologiske tema gjennom fokus på de fem overordnede temaene: kraniofacial utvikling og funksjon, biomaterialer, kreftbiologi, inflammasjon og infeksjon, samt samfunns- og atferdsodontologi. Alle gruppene har internasjonalt forskningssamarbeid på prosjekt og kandidatnivå. Etablering av et Senter for klinisk odontologisk forskning og en Spesialistklinikke bidrar dessuten til en infrastruktur som legger til rette for klinisk og translasjonell forskning. Innen hvert fagmiljø har dette ført til resultater fra forskning og utviklingsarbeid. Det odontologiske fakultet har som en del av forskningsstrategien nettopp den målsettingen at alle forskere aktivt skal identifisere seg med og være delaktig i minst ett av de tematiske forskningsområdene som til en hver tid er definert som satsningsområder.

Av stor betydning for den faglige forankringen er deltagelse i nasjonale, europeiske og internasjonale foreninger. Eksempelvis har de europeiske fagorganisasjonene tatt aktiv del i å systematisere og legge til rette for faglige målsettinger, både når det gjelder grunnutdanning og videreutdanning. I tillegg tar fagorganisasjonene også del i forskningspolitiske spørsmål. Også i framtiden må vi regne med at koblingen mot det europeiske felleskap vil bli svært viktig. Alle fagmiljø er forankret opp mot disse fagorganisasjonene.

Ved behov for supplerende kompetanse

Unntaksvis har institusjonen benyttet supplerende kompetanse inn i undervisningen. Eksempelvis ble det i 2005 benyttet ekstern supplerende kompetanse innen traumatologi (tanntraumer) ved barneavdelingen (pedodonti). Bakgrunnen var at den ansatte med denne kompetansen gikk av på grunn av alder. Denne undervisningen er nå reorganisert som et samarbeidsprosjekt mellom fagområdene endodonti, pedodonti og kirurgi. Fakultetet ber dessuten tannleger på TAKO-senteret i Oslo om å gi et dagskurs for kull 5-studentene om pasienter med alvorlige utviklingsförstyrrelser og kroniska sykdommer. I tillegg har fakultetet et samarbeidsprosjekt (fast avtale) med Den norske tannlegeforeningen når det gjelder kurs i praksisadministrasjon. Undervisningen er av lite omfang og strekker seg over to kursdager i slutten av studiet.

3.2 Komiteens vurdering

Storleken på fagmiljön får anses vara anpassad till behovet av undervisning, vägledning, forskning och utvecklingsarbete även om åldersstrukturen för de vetenskapligt anställda medför omfattande pensionsavgångar de kommande åren. Detta i kombination med svag tillväxt av personal med dubbelkompetens kan medföra en reduktion av fagmiljön som över tid kan nå en nedre kritisk gräns.

Fakulteten ska slås samman med den Medicinska fakulteten vid årsskiftet 2007-2008. Divergerande åsikter finns om vad sammanslagningen kommer att medföra. Universitets- och

fakultetsledningen ser i huvudsak enbart fördelar t.ex. mer sammanhang mellan fagen medicin, farmaci, näringsslära och odontologi och samordningsvinster som ger ekonomiska fördelar. Faglig/vetenskaplig personal har divergerande uppfattningar till sammanslagningen, man tycker att det gått litet för fort och att det hade varit bättre om man hade en mer genomarbetad planläggning. Man är också orolig för att mista tillhörigheten till fagmiljön och att klinikens förhållande till fagmiljön riskerar att bli mer formell. De kliniska lärarna är svagt positiva; en tydlig rädska finns att mista sin tillhörighet eftersom denna lärarkategori inte kommer att vara anställda av universitet. Man ser en risk att konflikt kan uppkomma med två uppdragsgivare eftersom den ena har ett utbildningsuppdrag medan den andra har ett vårduppdrag.

Andelen anställda med huvudstilling är tillfredsställande, detta gäller även kravet på att minst 50 % av fagmiljön täcks av anställda med förstestilling kompetens av vilka minst 25 % ska vara professorer. Fakulteten har anställda i huvudstilling inom studiets kärnområden.

Fagmiljön har kunnat visa resultat från forskning, utvecklingsarbete och deltar aktivt i fagliga nätverk. Merparten av de kliniska lärarna har 20 % anställning vilket innebär att de inte har sin huvudstilling på fakulteten. Detta kan innebära att de inte blir så starkt knutna till avdelningarna inom fakulteten. För att kunna tillämpa erhållna teoretiska kunskaperna i kliniken förutsätter att även de kliniska lärarna är insatta. Risk finns annars att den röda tråden från teori till klinisk tillämpning går förlorad. Fakulteten är klara över problemet och avser därför att vidta åtgärder.

Masterstudenterna tycker att bemanningen av kliniska lärare är för liten och att det ofta blir frustrerande spiltid på kliniken när de kliniska lärarna ska betjänna många studenter. De tycker också att lärarna har en mer instrumentell syn än en helhetssyn på patienterna. De studerande tycker också att det är dålig kommunikation med ledning och lärare, och att de inte blir hörda och tillräckligt respekterade. De saknar feed-back t.ex. på mastergradsuppsatsen. Det finns ett behov av mer utbildning i akuttandvård och klinisk farmakologi. Organiserad pedagogisk utbildning för lärararna saknas. Realistiska och adekvata planer finns för de behov man har för kompletterande kompetens.

3.3 Konklusjon og anbefalinger

Komiteen konkluderer med at fagmiljön har en storlek som är anpassad till behovet av undervisning, vägledning, forskning och utvecklingsarbete.

Komiteen ønsker å påpeke at:

- För att upprätthålla kvaliteten i mastergradsstudiet bör fakulteten i tid vidtaga åtgärder för att kompensera de kommande årens pensionsavgångar.
- Oron för sammanslagningen med Den Medicinska Fakulteten bör tas på allvar eftersom faglig/vetenskaplig personal men framförallt kliniska lärare har tydligt framfört detta. Det skulle vara negativt för kvaliteten på masterutbildningen om de kliniska lärarna upplever sig förlora sin tillhörighet till fagmiljön.
- Bemanningen på undervisningskliniken bör ses över. För att förbättra kvaliteten och effektiviteten på den kliniska utbildningen måste eventuellt lärtätheten ökas.
- Den brist på respekt som studenterna upplever bör beaktas och åtgärder för att förbättra kommunikationen mellan studenter, ledning och lärare bör övervägas.
- Alla lärargrupper bör erbjudas organiserad pedagogisk utbildning.

4. Infrastrukturen skal være tilpasset organisering og undervisningsform og relateres til studiets mål, § 2-2 (4)

1. Tekniske og administrative tjenester skal være tilpasset studiet og antall studenter.
2. Studentene skal sikres tilstrekkelig tilgang på IKT-ressurser.
3. Bibliotektjenestene skal være lett tilgjengelige og i samsvar med studiets faglige innhold og nivå.
4. Institusjonen skal ha egnede lokaler til undervisning og forskning.

4.1 Beskrivelse

Tilpasning av tekniske og administrative tjenester

De administrative funksjonene er delt i seksjoner med bl.a. en egen studieseksjon.

Studieseksjonen har det administrative ansvaret for at studieplanene blir gjennomført som vedtatt. Andre sentrale oppgaver er knyttet til studieveiledning, informasjonsarbeid, eksamensarbeid, internasjonalisering, saksforberedelse og iverksettelse av vedtak, høringsuttalelser, sekretariat for ulike utvalg og arbeidsgrupper m.m. Leder for studieseksjonen har et særlig ansvar i å følge opp kvalitetsreformen og sørge for god kvalitetssikring av studiet. Til Studieseksjonen, som administrerer alle studiene ved Det odontologiske fakultet, er det knyttet fire årsverk.

IKT-ressurser

Fra 2006 er organiseringen av IT-tjenester ved UiB lagt om ved at fakultetenes IT-tilsatte er overført til den sentrale IT-avdelingen. Brukertjenester ivaretas pr telefon, fjernstyring av den enkeltes PC eller i form av ”utrykningshjelp”. Fakultetet har fortsatt en administrativt tilsatt som har kompetanse til å gi fagnær brukerstøtte.

IT-avdelingen har opprettet en PC-vakttjeneste for fakultetets studenter ved hjelp av studentmedarbeidere, 5 dager i uka. PC-vakten har tilsyn med pc-stuen i Årstadveien 21. PC-vaktene kan bistå studenter med IT relaterte problemer. I forhold til studentene anses omorganiseringen som en styrking.

I de 3 første semestrene har odontologistudentene sin studieplass på Det medisinske fakultet og deler på IT ressursene sammen med medisin- og andre studenter. Det er i denne perioden i hovedsak tilgang på 41 datamaskiner plassert på ”BBB” bygget. Studentene har også tilgang til IKT-fasilitetene ved Det odontologiske fakultet i denne perioden, men de oppholder seg ikke så mye på fakultetet.

Det odontologiske fakultet har en PC-stue i Årstadveien 21 med 24 datamaskiner. I PC stuen er det en prosjektør for undervisning. Det er tilsatt student pc-vakt til pc-stuen. Studentene har tilgang til 8 webkafé PC-er fordelt omkring i undervisningsområdet i Årstadveien 17. Propedeutisk lab har 2 datamaskiner til benyttelse for studenter. Alle auditorier og seminarrom har datamaskin og prosjektør for undervisning. Ett seminarrom har videokonferanseanlegg, og det er bestilt ett nytt videokonferanseanlegg for ett auditorium. Det er etablert et trådløst nett til studentenes personlige PC bruk i Årstadveien 17.

PC-ene på lesesalene og i PC-stuene er utstyrt med WindowsXP, Office Professional Edition 2003, Internet Explorer, Acrobat Reader, Antivirus program, Mozilla, med mer.

Bibliotektjenester

Fakultetsbiblioteket er plassert i Årstadveien 17, i byggets fjerde etasje og er lett tilgjengelig for studenter og ansatte. Biblioteket tilrettelegger for lett tilgang til elektroniske samlinger av tidsskrift og bøker, via hjemmesider og bibliotekportalen. Se <http://www.ub.uib.no/fag/med-odont/index.htm>. Det er god dekning av elektronisk litteratur innen fagområdet.

Biblioteket tilbyr samlinger av bøker og tidsskrifter på papir, og har en god dekning innen fagområdet. Biblioteket driver utstrakt samarbeid med andre bibliotek for rask anskaffelse av litteratur som ikke har tilgjengelig lokalt.

Biblioteket tilbyr PC arbeidsplasser (men begrenset antall pga lokalene).

Åpningstid 9-15:45 (pluss 3 kvelder med studentvakt til 20:00 betalt av fakultetet).

Biblioteket driver utstrakt opplæring og tilbyr kurs og annen opplæring både gruppevis og enkeltvis.

Biblioteket samarbeider tett med Det medisinske fakultetsbibliotek (felles avdelingsleder) og litteraturbehovet innen de medisinske fagene suppleres lett herfra. Lokalene legger begrensinger på i hvor stor grad fakultetsbiblioteket kan bli et læresenter og studiemiljø, slik som andre fakultetsbibliotek etter hvert har blitt.

Biblioteket skal også inn i fagplanene med faste kurs i informasjonskompetanse.

I de første semestrene når odontologistudentene er sammen med medisinerstudentene har de lett tilgang til Universitetsbibliotekets avdeling på Det medisinske fakultet. Åpningstiden er fra 09:00 til 19:00. Biblioteket har 30 pc-arbeidsplasser.

Institusjonen skal ha egnede lokaler til undervisning og forskning

Fakultetet har 7 seminarrom og 2 auditorier i Årstadveien 17, men det i Årstadveien 21 er det 3 seminarrom og 2 auditorier. Alle auditorier og seminarrom inngår i UiBs bestillingsbase av undervisningsrom.

Fakultetet har 72 lesesalsplasser i Årstadveien 21 som deles av odontologistudenter og tannpleierstudenter. I de første semestrene har studentene tilgang på følgende lesesalplasser på Det medisinske fakultet, BBB-bygget: 72 plasser forbeholdt odontologi-, ernærings-, farmasi-, psykologi- og 1. års masterstudenter. Sentralblokken 3. etg: 195 plasser fordelt på 2 rom: åpent for alle studentgrupper.

Fakultetet har undervisningslaboratorier for tannlegestudentene i Årstadveien 17 og for tannpleierstudentene i Årstadveien 21. Senter for klinisk odontologisk forskning har sitt laboratorium i Årstadveien 17, mens fagområdet odontologiske biomaterialer har sitt forskningslaboratorium i Årstadveien 21. Begge er bra utstyrt både med personell og tekniske hjelpemidler.

4.2 Komiteens vurdering

Tekniska och administrativa tjänsterna får anses vara tillräckliga beträffande bibliotek, men tillgången till PC bedöms inte vara tillräckliga. Tillgången till elektronisk journal och digital röntgen saknas. Ett behov finns att stärka studieadministrationen. Egna lokaler för undervisning och forskning täcker behovet, men vid besiktning av auditorier, lokaler för laboratoriearbete och undervisningsklinik kunde vi konstatera att undervisningslokalerna på Årstadveien 17 är nedslitna och föråldrade vilket kan medföra att arbetsmiljön blir lidande. De uppfyller ej de krav som ställs för att nå en optimal infrastrukturell miljö. Exempelvis kan nämnas att när patienterna ligger i behandlingsstolen kan titta på varandra. Detta är oetiskt och äventyrar patienternas sekretesskydd. Detta har även framkommit i självevalueringen och vid intervjuer med ledning, studenter, faglig personal och kliniska lärare. Kommittén är införstådd med fakultetens problem med de föråldrade lokalerna och utrustningen. En nytt bygge som ska ersätta lokalerna på Årstadveien 17 är projekterat, men tills denna permanenta lösning är nådd bör man tillfälligt vidtaga nödvändiga åtgärder för att upprätthålla en acceptabel kvalitetsnivå på utbildningen och arbetsmiljö.

4.3 Konklusjon

Komiteen konkluderer med att tekniska och administrativa tjänsterna är anpassade till organiseringen och undervisningsform samt är relaterat till studies mål och dermed oppfyller NOKUTs krav.

Komiteen vil likevel påpeke at:

Lokalerna på Årstadveien 17 är föråldrade och otidsenliga och uppfyller inte de allmenne krav som ställs för att kunna ge en acceptabel arbetsmiljö och tillräcklig hög kvalitet på utbildningen. Behovet av nya lokaler är stort och bör åtgärdas inom rimlig tid för att lösa problemen med lokaler och arbetsmiljö.

5. Institusjonen skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid innenfor fagområder med relevans for studiet, § 2-2 (5)

5.1 Beskrivelse

Alle fagområdene ved Det odontologiske fakultetet har relevans for studiet og samtlige tar del i undervisningen av studentene på mastergradsstudiet. De pre- og parakliniske fag har i hovedsak oppgaver knyttet opp mot teoretisk undervisning og laboratoriekurs, mens de kliniske fagområdene tar del i både klinisk og teoretisk utdanning.

Alle vitenskapelig ansatte og kliniske lærere deltar i faglige nasjonale og internasjonale nettverk, og dette støttes av fakultetet. Det dreier seg om profesjonsforeninger med faglig tilsnitt, så som Den norske tannlegeforening, nasjonale spesialistforeninger og tilsvarende internasjonale foreninger. De vitenskapelige ansatte er dessuten knyttet til internasjonale forskningsforeninger, hvorav den viktigste er International Association for Dental Research. Fakultetet er dessuten medlem i Association for Dental Education in Europe (ADEE). Alle forskergruppene og forskerne har dessuten nasjonale og internasjonale partnere som de enten samarbeider med i felles prosjekter eller mer uformelt ved treff i konferanser, seminarer og faglig utveksling gjennom kortere gjesteforskeropphold og foredragsvirksomhet. Ettersom de fleste av disse nettverkene er av mer uformell art med kontakt på individnivå, er det vanskelig å dokumentere og gi en oversikt over. Innen EU-området har det de senere år vært lagt ned et betydelig arbeid når det gjelder å harmonisere tannlegeutdanningene i Europa, og dette skjer i regi av Association for Dental Education in Europe. Dette har blitt aktualisert etter hvert som utvidelsen av det europeiske felleskap har funnet sted. Bakgrunnen for dette er at utdanningen i ett EU-land skal kunne gi tilgang til et felles europeisk arbeidsmarked. Dette har resultert i at de europeiske fagorganisasjonene aktivt har tatt del i å systematisere og å legge til rette for faglige målsettinger og standarder, både når det gjelder grunnutdanning og videreutdanning (eksemplifisert med vedlegg utarbeidet av den europeiske endodontiforeningen ESE). Slike standarder blir for en stor del lagt til grunn for fagplanene ved fakultetet. I tillegg tar fagorganisasjonene også aktivt del i forskningspolitiske spørsmål. Også i framtiden må vi regne med at koblingen mot det europeiske felleskap vil bli svært viktig, og dette vil legge forholdene bedre til rette for internasjonal studentutveksling.

Universitetet i Bergen har som sin målsetning at alle studenter skal ha muligheter for å ta deler av utdanningen ved universiteter i utlandet. Men hittil har en for liten del av studentene deltatt i slik utveksling. Det er flere grunner til det. Viktigst er at tannlegeutdanningene i Europa og verden for øvrig er lite harmonisert og modulisert, slik at mange studenter føler seg utrygge på både progresjonen og kvaliteten i studiet dersom de reiser ut. Arbeidet med harmonisering av utdanningene i Europa er hittil ikke kommet langt nok til å skape økt mobilitet og studentutveksling på tvers av landegrensene. Samarbeidsavtaler om studentutveksling, både slike som har vært tidligere og de som for tiden er aktive, må nettopp bygges på likheter i studieplanene.

5.2 Komiteens vurdering

Fakulteten deltar aktivt i internationellt samarbete på olika områden och nivåer inom de ämnesområden som har relevans för mastergradstudiet. Det är viktigt att erfarenheterna av

detta samarbete förmedlas till personal och studenter. Det internationella studentutbytet är inte av önskvärd omfattning. I självevalueringen nämns orsaker som bristande harmoni mellan olika länders studier. Vid intervjun med masterstudenter framkom det att utbytet hindras av oro att komma efter i undervisningen och med detta ökad press att komma ifatt när man återkommer efter utlandsvistelsen.

5.3 Konklusjon og anbefalinger

Komiteen konkluderer med att Fakulteten har ett tilfredsstillende aktivt internationellt samarbete inom fagområdena med relvans för studiet.

Komiteen anbefaler at:

- Det internationella studentutbytet bör öka i omfattning.
- Åtgärder bör sättas in för att underlätta studentutbytet och att studenternas oro inte blir ett hinder för studentutbyte.

6. Det skal være ordninger for internasjonalisering på studiet § 2-2 (6)

6.1 Beskrivelse

Gjennom opphold på utenlandske universitet får noen studenter sjansen til å oppleve fagmiljø som fungerer annerledes enn ved eget fakultet. Muligheten til utveksling i odontologistudiet er lagt til 8. og 9. semester når studentene kan behandle pasienter med behov for enklere typer behandling relativt selvstendig. Oppholdet vil ha en varighet på ca 3 mnd.

Utvekslingsopp holdet forhåndsgodkjennes ved utreise på bakgrunn av anbefalinger fra fagområdene, og utvekslingsopp holdet inngår som en del av studiet.

Det odontologiske fakultet har pr. november 2006 utvekslingssamarbeid for odontologistudenter ved følgende læresteder:

- University of Minnesota, USA (BILATERAL AVTALE) – 2 studenter pr. studieår - etter nærmere avtale (Avtalen er ikke formelt underskrevet)
- Universidad de Costa Rica, Costa Rica (BILATERAL AVTALE) – 2 studenter pr. studieår – etter nærmere avtale
- Københavns tandlægeskole, Danmark (NORDPLUS) – etter nærmere avtale
- Helsinki universitet, Finland (NORDPLUS) – etter nærmere avtale
- Karolinska Institutet, Huddinge, Sverige (NORDPLUS) – etter nærmere avtale
- Tandlægeskolen i Reykjavik, Island (NORDPLUS) – etter nærmere avtale
- Charité Universitätsmedizine Berlin, Tyskland (ERASMUS) – 2 studenter pr studieår - etter nærmere avtale

Det er hvert år ledige utvekslingsplasser ved Det odontologiske fakultet. Studentene har tidvis kommentert at det er for få spennende utvekslingsavtaler og at det derfor ikke er så stor interesse for utveksling. Andre studenter har påpekt at de ikke vil reise på utveksling av frykt for å miste verdifull undervisning og dermed stryke på eksamener senere. Studentene som reiser på utveksling må ta ordinære studieplanfestede prøver og eksamener når de er tilbake fra oppholdet. Antall utvekslingsstudenter som reiser på utveksling varierer fra år til år, vanligvis 2-5.

- Costa Rica avtalen står i fare for å bli nedlagt da universidad de Costa Rica har innført spanskrav på "Higher Level". Det arbeides med å få klarhet i fremtiden for denne avtalen. Det oppleves også kommunikasjonsproblemer mellom lærestedene ved bruk av denne avtalen. Samtidig har studentene vært veldig fornøyd med det faglige utfordringer som avtalen gir.
- NORDPLUS har ikke tildelt vårt odontologiske nettverk stipendier for studieåret 2006/2007, på grunn av lite bruk av nettverket tidligere år. Vi vurderer å opprette Erasmus avtaler med våre samarbeidspartnere i Nordplus som et alternativ. Inntil videre opprettholdes samarbeidet mellom læreinstitusjonene i Norden ved at våre studenter reiser på andre stipendier fra et generelt nettverk som heter NORDLYS, samt støtte fra Lånekassen.
- Utvekslingsavtalen med Minnesota, USA er i ferd med å bli utvidet fra 1 til 2 studenter i studieåret (fra våren 2007). Avtalen er under utarbeiding og ikke underskrevet ennå.

- Informasjon til studentene om utveksling ligger på fakultets hjemmeside. Hvert semester sendes det i tillegg ut informasjon om utvekslingsmuligheter der det oppfordres til å ta kontakt med navngitt studieveileder for ytterligere informasjon og veiledning innen en gitt frist.
- Ved bruk av NORDPLUS, NORDLYS og ERASMUS er det stipendordninger knyttet opp til utvekslingen. Når det gjelder de bilaterale avtalene støtter fakultetet studentene økonomisk, i tillegg til støtte fra Lånekassen.
- Utveksling kan ikke sies å være et prioritert område ved DOF. Dette går dels på ressurser og dels på at det internasjonalt nyttes heterogene studieplaner, noe som vanskeliggjør samarbeid.
- Studieseksjonen ved Det odontologiske fakultet er den relativt sett minste ved UiB. Det er planer om å styrke studieseksjonen på sikt og dermed gjøre det enklere å prioritere arbeidet med utvekslingsavtaler.

Lærerutveksling

- NORDPLUS nettverket inkluderer lærerutveksling av 2 ukers varighet med stipend og reiseytelser, men denne blir sjeldent eller aldri benyttet.

Fornyet og utvidet utvekslingsavtale med University of Minnesota vil inneholde mulighet til læreutveksling på sikt.

6.2 Komiteens vurdering

Fakulteten har utbytesavtal med ett antal universitet, en del av dessa ingår i NORDPLUS och ERASMUS, men det internationella student- och lärarutbytet har haft en ringa omfattning. Förklaringen till detta anser fakulteten orsakas av studiets uppbyggnad med parallell undervisning och skillnader i studieplaner. Studentutbyte har inte varit prioriterat vid fakulteten, som skäl anges resursbrist och heterogena studieplaner. Det tycks inte finnas några regler för hur meriterna för utlandsvisstelsen värderas vilket innebär att studenterna kan uppleva att det är tillfälligheter som styr meritvärdet. Vid intervjun med masterstudenter framkom det att utbytet hindras av oro att komma efter i undervisningen och med detta ökad press att komma ifatt när man återkommer efter utlandsvisstelsen.

6.3 Konklusjon og anbefalinger

Komiteen konkluderer med att fakultetens regler för utbyte med andra universitet oppfyller kravet.

Komiteen anbefaler imidlertid at:

- Studentutbytet bör prioriteras vid fakulteten och det internationella studentutbytet bör öka i omfattning.
- Reglerna för hur meriterna för utlandsvisstelsen värderas bör ses över.
- Åtgärder bör sättas in för att underlätta studentutbytet och att studenternas oro inte blir ett hinder för studentutbyte.

7. Institusjonen skal redegjøre for hvordan studiet kvalitetssikres i institusjonens system for kvalitetssikring, § 2-2 (7)

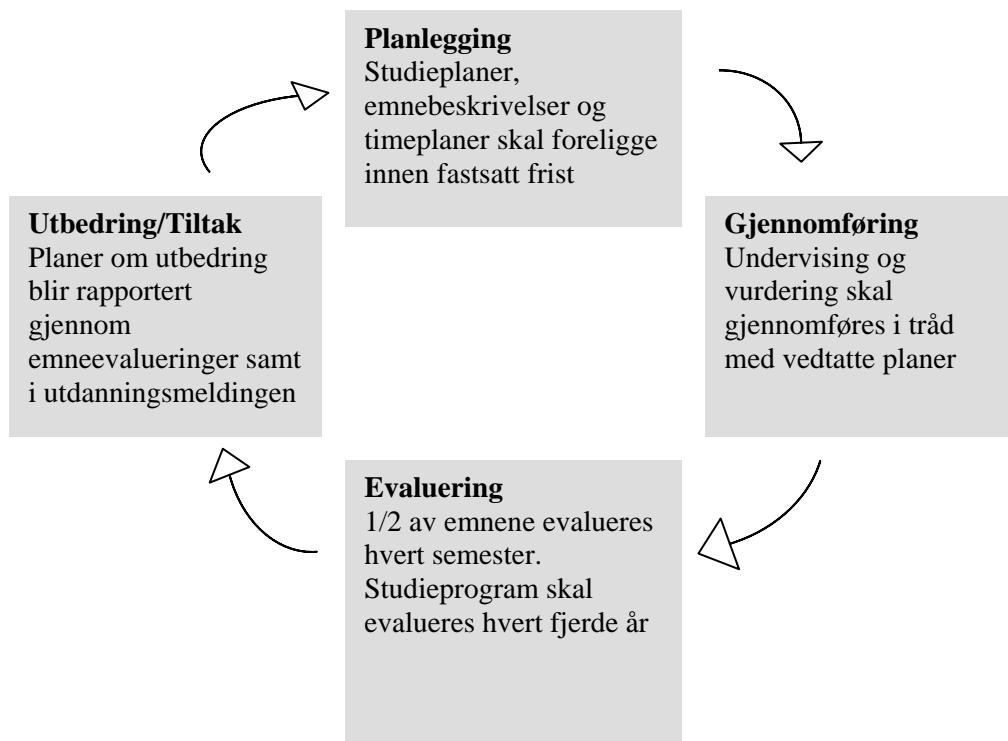
7.1 Beskrivelse

Fakultetet har over tid utviklet tiltak som skal sikre høy faglig kvalitet, kontroll av studentenes kunnskaper og god gjennomstrømning på Cand. Odont/Masterstudiet i odontologi. Et sentralt aspekt ved kvalitetssikringsarbeidet ved fakultet er medvirkning av studenter. Under følger en oversikt over sentrale punkter i institusjonens kvalitetssikringssystem, jf en bred definisjon av begrepet kvalitetssikring.

Fakultet har implementert kvalitetssikringsrutiner i samsvar med Universitetet i Bergen sin "Handbok for kvalitetssikring av universitetsstudiene".

Studiekvalitet og kvalitetssikring ved fakultetet bygger på en kontinuerlig sirkulær prosess bestående av *planlegging* som omfatter at studieplaner og timeplaner er i samsvar med målsettingene for studiet. Deretter *gjennomføres* undervisning i samsvar med de lagte planer. Videre følger regelmessig emneevalueringer og andre typer evalueringer som er nærmere beskrevet under. Resultatene av evalueringene genereres, vurderes og eventuelle tiltak igangsettes.

Figur: Kvalitetssikringsprosessen

Emneevaluering

Studentene deltar aktivt ved emneevalueringer. Fakultetet sender ut elektroniske spørreskjema til studentene hvert semester. Skjemaene inneholder relevante spørsmål om hvordan de oppfatter rammebetingelsene for studiet, teoretisk undervisning og klinisk undervisning/tjeneste. Alle emnene evalueres minst hvert 3. år, og en rekke emner evalueres hyppigere. Resultatene fra studentevalueringene presenteres for Studieutvalget og formidles til fagområdene. Fagansvarlige/faglærere har ansvar for behandling av data fra evalueringene, følge opp relevante tilbakemeldinger og iverksette tiltak. Prodekanus for undervisning skriver en samlet vurdering, hvert semester, på bakgrunn av fagområdenes rapporter og har det overordnede ansvar for at målsettingene i studieplanen oppnås. Evalueringssrapportene fra fagområdene og samlet rapport fra prodekanus for undervisning er tilgjengelig på UiB sin hjemmeside for alle interesserte (<http://studiekvalitet.uib.no>).

Fakultetet tar sikte på å bruke de samme spørreskjemaene hvert år fremover og dermed sammenligne data over tid. Spørreskjemaene sendes ut til studentene i siste halvdel av semesteret med frist for svar innen semesterslutt.

Spørreskjemaet er formulert i 3 deler:

1. del omhandler teoretisk undervisning
2. del omhandler klinisk tjeneste
3. del omhandler rammebetingelser (utstyr, studieadm., infrastruktur m.m.).

Svarprosenten ved emneevalueringene for studieåret 2005/2006 var mellom 70-90%. En markert oppgang fra året før. Rammebetingelsene evalueres av hvert kull hvert semester. Enkelte faglærere evaluerer i tillegg egen undervisning mer spesifikt ved bruk av egne spørreskjemaer.

Programevaluering

Fakultet har i flere år hatt fokus på evaluering av studieprogrammet Master i odontologi. I studieåret 2005/2006 har studiet gjennomgått en revidering som har medført endringer i makroplan. Arbeidet har vært ledet av komité nedsatt av Studieutvalget. Fakultet tar sikte på å ha en større evaluering av studieprogrammet hvert 4. år.

Programsensor

Fakultet har innført ordning med ekstern programsensor på sine grunnstudier (Fakultetsstyresak 26/05) Det inngås 4-års avtaler med programsensor.

Programsensor skal:

- vurdere standarden på studiet som helhet sammenliknet med tilsvarende studier ved andre europeiske universitet, og videre om eksamens- og vurderingssystemet som blir brukt er rimelige og blir praktisert rettferdig overfor studentene
- kommentere og gi råd om innhold, kombinasjoner, struktur og vurderingsformer i programmet
- kommentere forslag til avsluttende eksamensoppgaver
- evt. delta i vurderingen av et utvalg av studentenes eksamensprestasjoner
- møte i fagmiljøet minst en gang årlig for å drøfte løpende saker og mer overordnede spørsmål som gjelder vurdering av studentprestasjoner
- delta i den mer omfattende programevalueringen som skal finne sted hvert 4. år

Programsensor skal fokusere på ulike aspekter og problemstillinger ved fakultetets grunnstudier, i samråd med fakultetet. Programsensor leverer en årlig rapport som behandles i Studieutvalget. Mal for programsensors rapport er beskrevet i ”Håndbok for kvalitetssikring av universitetsstudiene”. Programsensor fokuserte studieåret 2005/2006 på fagblokken Allmennodontologi. Rapporten ble behandlet i Studieutvalget.

Fakultetstyre og Studieutvalg - Studentrepresentasjon

Studieutvalget er fakultetets organ for behandling av undervisningsspørsmål for grunnutdanningene og således en sentral aktør i kvalitetsarbeidet på grunnstudiene og spesialistutdanningsprogrammene. Studieutvalget arbeider kontinuerlig med evaluering av studieplaner og behandling av aktuelle student- og studiesaker.

Det avholdes faste møter i Studieutvalget, som har 13 medlemmer hvorav 4 er studentrepresentanter, hvorav to odontologistenter (Master i odontologi) fra henholdsvis preklinisk og klinisk del av studiet, 1 tannpleierstudent og 1 studentrepresentant fra spesialistutdanningen. Fakultetstyret består av 9 medlemmer hvorav 2 studentrepresentanter.

Studentforum

Studentforum er et møte mellom tillitsvalgte studenter på hvert kull og fakultetsledelsen, og dette blir holdt en til to ganger hvert semester. Her gis det anledning til å formidle og drøfte aktuelle problemstillinger og utfordringer som studentene opplever i studiet.

Fagkritisk dag

Studentene arrangerer *fagkritisk dag* første torsdag i mars hvert år. Studentene setter dagsorden og aktuelle problemstillinger drøftes. Studentene ber ofte administrasjonen og faglig tilslatte om å bidra med informasjon, stille til debatt eller lignende. *Fagkritisk dag* har oftest form av et allmøte ledet av studentene.

Årshjul – Studieseksjonen

Studieseksjonen har laget et årshjul som viser arbeidsoppgaver, arbeidsbelastning og ansvar gjennom studieåret.

Årshjul – Fra rekruttering til alumnus

UiB har et sentralt årshjul som fokuserer på kvalitetsarbeid sentrert om studenten ”fra rekruttering til alumnus”. Fakultet har laget en tilsvarende oversikt med samme fokus.

Faglig kvalitetssikring av studenten underveis i studiet

De fleste emnene i studiet har obligatorisk undervisning. Studenten må ha fulgt obligatorisk undervisning og studieplanfestede prøver må være bestått før studentene kan starte/fortsette med klinisk tjeneste eller gå opp til eksamen. I laboratorieundervisning må kursene være godkjent, og i klinisk tjeneste er det både obligatorisk undervisning og kvalitative og kvantitative krav som må være oppfylt. De ulike fagområder/blokker har presiserte krav til oppmøte på obligatorisk undervisning samt kvalitative og kvantitative krav basert på faglige standarder.

Interne, ikke-studieplanfestede, prøver kan arrangeres av fagområdet på kort varsel, men har ingen studieprogresjonsmessige konsekvenser for studenten ved ”ikke bestått”. Interne prøver nytes som et pedagogisk hjelpemiddel og følges opp av en gjennomgang som en

tilbakemelding for studenten. Studieplanfestede prøver arrangeres i samarbeid med fakultetsadministrasjonen og har studieprogresjonsmessige konsekvenser ved ”ikke bestått” jfr. ”Utfyllende regler til reglement for gradsstudiet ved Universitet i Bergen – Det odontologiske fakultet”.

Et studentkort følger studenten i de kliniske fagområder og viser omfanget av de forskjellige typer behandling som er utført. Dette benyttes for å registrere studentens studieprogresjon i forhold til kvalitative og kvantitative læringskrav. Fagområder med klinisk undervisning har alle jevnlige individuelle samtaler og gruppessamtaler mellom studenter og lærere. Når det avdekkes avvik i studieprogresjon (kvalitative og kvantitative krav) sendes det skriftlig melding til studentene med tilbud om ekstra undervisnings oppfølging. Undervisning i den kliniske delen av studiet er basert på individuell veiledning og kontinuerlig tett oppfølging av den enkelte student. Nærmere om særige forhold ved undervisningen i de enkelte fagemner er beskrevet i de enkelte emnebeskrivelser i studieplanen.

Kvalitetssikring av praksisstudiet og arbeidet med prosjektoppgaven som en del av den integrerte mastergradsoppgaven er beskrevet i studieplanen.

Eksamens

Fakultet bruker eksterne sensorer ved avsluttende skriftlige eksamener. Bruk av eksterne sensorer bidrar til å sikre kvaliteten på studiet og rettssikkerheten for studentene. En eksamenskommisjon består av en intern og en ekstern sensor. Eksterne sensorer oppnevnes av fakultetstyret for 4 år av gangen. Ved studieplanfestede prøver nyttes intern sensor. Klageordning og mulighet til å ta ny eksamen eller ny prøve ved ”ikke bestått” beskrives nærmere i ”Reglement for gradstudier ved Universitet i Bergen” og ”Utfyllende regler til reglement for gradsstudiet ved Universitet i Bergen – Det odontologiske fakultet”.

Intranett

Studieadministrative rutiner er samlet og gjort tilgjengelige for alle ansatte i UiBs intranett. Dette tilgangen til oppdatert felles informasjon for alle ansatte, og begrenser negative virkninger ved utskiftinger i administrasjonen.

Rapportering – Utdanningsmelding/resultatrapportering

Fakultetet utarbeider hvert år en utdanningsmelding som er en rapport om de ulike utdanningsprogrammene ved Det odontologiske fakultet. Her beskrives blant annet kvalitetssikringsarbeidet det aktuelle studieåret etter mal fra utdanningsavdelingen ved UiB. To ganger i året rapporteres i tillegg data om studenttall, gjennomstrømming og avgjorte studiepoeng til DBH.

Det medisinsk fakultet, Institutt for biomedisin

Den prekliniske undervisningen de to første studieår av masterstudiet i odontologi undervises og administreres av Det medisinske fakultet. Undervisningen inkluderer emnene medisinsk nomenklatur, medisinsk statistikk, biobas, fysiologi, anatomi og oral biologi (del 1 og 2). Med unntak av medisinsk statistikk, som undervises av Institutt for samfunnsmedisin, administreres og undervises emnene av Institutt for biomedisin. Instituttet har et tilsvarende kvalitetssikringssystem av undervisningen som Det odontologiske fakultet. En representant for det vitenskapelige personellet som har ansvar for den prekliniske undervisningen, samt en

studentrepresentant på denne delen av studiet, er medlemmer i Studieutvalget ved Det odontologiske fakultet.

Institutt for biomedisin har utviklet et nettbasert studentevalueringssystem som igangsettes fra studieåret 2006/2007. Evaluering skjer ved avslutning av emnet. Det er utarbeidet standard spørreskjemaer med mulighet for emneansvarlig til å legge inn fagspesifikke spørsmål. Rapport fra evalueringene behandles i Eksamens- og utdanningsutvalget ved Institutt for biomedisin og sendes til Studieutvalget ved Det odontologiske fakultet til orientering og behandling. Praksis frem til dette nye systemet har vært at studentene oppfordres til å lage terminrapporter som deretter behandles i formelle organer. I tillegg har mange lærere hatt egne evalueringsskjemaer som de bruker i forhold til sin undervisning.

Institutt for biomedisin har også utviklet et årshjul som gir oversikt over viktige frister og kvalitetssikringsarbeid ved instituttet.

Når sammenslåingen av Det medisinske fakultet og Det odontologiske fakultet blir en realitet, er det en målsetting å legge til rette for bedre kommunikasjon og integrering mellom den prekliniske undervisningen som nå administreres ved Institutt for biomedisin og den fagspesifikke undervisningen som administreres av Det odontologiske fakultet.

Andre kvalitetsutviklende tiltak som administreres av UiB

- Studentbarometeret (Hvert andre år)
- Evaluering av semesterstart (Hvert år)
- Kandidat undersøkelser

Se Kvalitetsportalen (www.studiekvalitet.uib.no)

7.2 Komiteens vurdering

Den cirkulära kvalitetssäkringsprocessen ger goda förutsättningar att över tid upprätthålla och utveckla kvaliteten i studiet. Användandet av extern sensor ses som en styrka i kvalitetssäkringsprocessen. Vid enkätundersökningen och studentintervjuerna framkom en viss kritik i form av bristande medinflytande, lyhördhet för studenternas åsikter och feedback. En del studenter är missnöjda med betygen bestått/icke bestått eftersom man inte då får någon information om vilken nivå man ligger på. Detta kan lösas när A-F karatärerna införs för de teoretiska ämnena. Få studenter har tidigare deltagit i semesterevalueringen, men deltagandet har förbättrats det senaste året. För få kliniska lärare, ofta med liten tjänstgöringstid på kliniken upplevs också ge liten tid för uppföljning och återkoppling.

7.3 Konklusjon og anbefalinger

Komiteen konkluderer med att Fakulteten har ett fungerande kvalitetssäkringssystem som uppfyller kravet.

Komiteen anbefaler imidlertid at:

- Studenternas medinflytande bör stärkas. Den brist på respekt som studenterna upplever bör beaktas och åtgärder för att förbättra kommunikationen mellan studenter, ledning och lärare bör övervägas. Som ett led i kvalitetsprocessen bör alla lärargrupper erbjudas organiserad pedagogisk utbildning.

D) FAGLIG NIVÅ OG DOKUMENTERTE RESULTATER

Indikatorer på faglig nivå

Kommittén har haft tillgång till studieplaner, examinationsuppgifter, sensorvägledning, pensumlistor, de anställdas CV. Kommittén har också mött ledning, faglig personal, studenter, och arbetsgivare för att diskutera studieplaner och upplägg av teoretisk och klinisk undervisning. Kommittén anser att den fagliga nivån är hög och att fagmiljön är stabil.

- o Eksamensoppgaver: *Examinationsuppgifterna är relevanta för fagområde och studiet*
- o Sensorveiledning: *I stort sett bra, men veiledning på studentklinik tycks vara underdimensionerad.*
- o Pedagogiske kvalifikasjoner: *Generellt god pedagogisk kompetens hos fagliga/vetenskapliga och kliniska lärare. Krav finns på pedagogisk kompetens för fagliga/vetenskapliga lärare, men inte för kliniska lärare. Organiserad pedagogisk utbildning saknas för anställda med huvudanställning vid universitetet.*
- o Pensum: *Litteraturen ses som vägledande, men är bra och relevant för studiet.*

Indikatorer for dokumenterte resultater:

Kommittén konstaterar att de dokumenterade resultaten vid mastergradsstudiet i odontologi är tillfredställande. Efter genomgång av dokument och intervjuer vid institutionsbesök finner kommittén att mastergradstudenterna i huvudsak är tillfredställda med studiet. Arbetsgivarna efterfrågar dock mer klinisk erfarenhet hos de nyutexaminerade tandläkarna.

Genomströmningen är god och strykprocenten acceptabel. Det fagliga arbetet vid mastergradsstudiet i odontologi håller en hög nivå.

- o Studentenes tilfredshet: *Kommittén finner att mastergradsstudenterna både berömmer och kritiserar studiet i odontologi. Kritiken riktar sig i huvudsak mot den kliniska undervisningen*
- o Kandidatenes tilfredshet: *Beträffande kandidaternas tillfredställelse så har kommittén endast haft tillgång till kandidatundersökningen. Kandidatundersökningen ger i stort sätt samma bild som studenterna förmedlat till kommittén dvs. att man i stort är positiv till mastergradsstudiet, men viss kritik riktas dock mot den kliniska undervisningen.*
- o Arbeidsgivernes tilfredshet: *Arbetsgivarna anser att 3 veckors praktik är för kort för att studenterna ska få tillräcklig klinisk erfarenhet. Arbetsgivarna anser att de nyutexaminerade tandläkarna har ett gott kliniskt förhållningssätt, men att de inte är helt färdigutbildade eftersom de saknar tillräckliga kunskaper för prognosbedömning och för att de har ett stort veiledningsbehov.*
- o Data om gjennomstrømming: *Genomströmmningen är god.*
- o Vurdering av karakterfordeling: *Karaktererna bestått/icke bestått har används fram till 2006/2007 då ECTS graderade karaktersskalan A-F infördes för de teoretiska examinationerna. Strykprocenten är på ca 11 % (vår 2005).*

- o Faglig arbeid i mastergradsstudiet: *Det faglige arbetet i mastergradsstudiet är bra.*
Master/prosjektoppgaven ger studenterna möjlighet att få inblick i forskningsprocessen.

E) KONKLUSJON OG OPPSUMMERING

Tilfredsstiller Universitetet i Bergen akkrediteringskravene for mastergrad i Odontologi?

KONKLUSJON

Komiteen finner at mastergradsstudiet i odontologi ved Universitetet i Bergen tilfredsstiller forskriftens kriterier.

OPPSUMMERING

Odontologiska Fakulteten vid Universitetet i Bergen har utbildat tandläkare sedan 1962. Mastergradsstudiets mål är att utbilda allmänpraktiserande tandläkare med bred kompetens som ska kunna ta ansvar för oral hälsa i ett helhetsperspektiv. Studiet ska också ge studenterna grunden till ett livslångt lärande, specialisering och forskarutbildning. Studiet ska ge samfundet kandidater som har de kunskaper, förhållningssätt och färdigheter som behövs för att utöva tandläkaryrket.

Kommittén finner att studiets mål är klart formulerat och att examinations- och utvärderingsformerna är anpassade till undervisningen vilket ger möjlighet att nå studiemålen. Dock bör man beakta studenternas synpunkt att den kliniska färdighetsträningen ligger på en minimal nivå vilket även bekräftas vid kommitténs intervju med arbetsgivare. Kommittén finner att fagmiljön vid Den Odontologiska Fakulteten är stabil, men att den kan äventyras pga stora pensionsavgångar. Man bör även vara observant på vilken effekt sammanslagningen med Medicinska Fakulteten har på fagmiljöns stabilitet.

Kommittén finner påtagliga brister i infrastrukturen. Lokaler och utrustning är föråldrade och otidsenliga vilket gör det svårt att uppfylla de krav som ställs för att kunna ge en acceptabel arbetsmiljö och tillräcklig hög kvalitet på utbildningen. Färdigställandet av den projekterade nybyggnationen måste påskyndas.

Fakulteten deltar i internationellt samarbete på olika områden och nivåer som har relevans för mastergradsstudiet även om det internationella studentutbytet bör öka i omfattning.

Kommittén finner att Den Odontologiska Fakulteten har ett tillfredsställande kvalitetssystem, men det är önskvärt att studenternas medinflytande ökar.

Sammanfattningsvis ger Den Odontologiska Fakulteten vid Universitetet i Bergen en mastergradsutbildning i odontologi av god kvalitet som uppnår de ställda studiemålen.

F) ANBEFALINGER FOR VIDERE UTVIKLING

For å bedre kvaliteten BØR institusjonen:

- Den kliniska färdighetsträningen bör förstärkas eftersom både studenter och arbetsgivare riktar en viss kritik mot kvantitet och kvalitet.
- Verksamheten bør omgående få tillgång till modernare utrustning för att kunna upprätthålla utbildningskvalitén och god arbetsmiljö.
- För att upprätthålla kvaliteten i mastergradsstudiet bör fakulteten i tid vidtaga åtgärder för att kompensera de kommande årens pensionsavgångar.
- Oron för sammanslagningen med Den Medicinska Fakulteten bör tas på allvar eftersom faglig/vetenskaplig personal men framförallt kliniska lärare har tydligt framfört detta. Det skulle vara negativt för kvaliteten på masterutbildningen om de kliniska lärarna upplever sig förlora sin tillhörighet till fagmiljön.
- Bemanningen på undervisningskliniken bör ses över. För att förbättra kvaliteten och effektiviteten på den kliniska utbildningen måste eventuellt lärartätheten ökas.
- Den brist på respekt som studenterna upplever bör beaktas och åtgärder för att förbättra kommunikationen mellan studenter, ledning och lärare bör övervägas.
- Alla lärargrupper bör erbjudas organiserad pedagogisk utbildning.
- Det internationella studentutbytet bör öka i omfattning.
- Åtgärder bör sättas in för att underlätta studentutbytet och att studenternas oro inte blir ett hinder för studentutbyte.
- Studentutbytet bör prioriteras vid fakulteten och det internationella studentutbytet bör öka i omfattning.
- Reglerna för hur meriterna för utlandsvistelsen värderas bör ses över.
- Åtgärder bör sättas in för att underlätta studentutbytet och att studenternas oro inte blir ett hinder för studentutbyte.
- Studenternas medinflytande bör stärkas. Den brist på respekt som studenterna upplever bör beaktas och åtgärder för att förbättra kommunikationen mellan studenter, ledning och lärare bör övervägas. Som ett led i kvalitetsprocessen bör alla lärargrupper erbjudas organiserad pedagogisk utbildning.

G) APPENDIKS: Sakkyndig komité, komiteens mandat og utdrag fra NOKUTs forskrift

Sakkyndig komité har bestått av:

Jan Bergdahl, professor i klinisk odontologi (oral diagnostikk) ved Universitetet i Tromsø. *Han er også docent i psykologi (Umeå Universitet). Han har doktoreksamen i odontologi ved Umeå universitet i 1995. Arbeidserfaring blant annet overtannlege og forskerassistent ved Umeå universitet. Har erfaring som doktorandveileder. Har publisert over 40 nasjonale og internasjonale artikler.*

Ann Wenzel, professor i radiologi ved Tandlægeskolen i Århus. *Hun har tannlegeeksamen fra 1977. Ph.d. fra 1982. Dr.odont. fra 1991 i radiografi. Har om lag 210 publikasjoner, blant annet lærebøker og kapitler i lærebøker i radiologi. Har vært og er leder og medlem av flere nasjonale og internasjonale foreninger og redaksjoner. Har vært formand og medlem i ulike Bedømmelsesudvalg, blant annet Bedømmelsesudvalg til professorstilling ved Universitetet i Tromsø.*

Tore Dérand, professor emeritus, Avd för odontologisk teknologi och materialvetenskap, Tandvårdshögskolan i Malmö. *Han har Doktorsgrad og docent fra 1974, ble professor i 1982. Han har hatt oppdrag i blant annet fakultetsstyrelse og kursnämnd og har vært prodekanus. Han har hatt flere sakkyndigoppdrag og har lang erfaring fra forskerveiledning. Har også hatt egen praksis i 30 år.*

Maryam Pervaiz, masterstudent, Universitetet i Oslo. *Hun starter på sitt 9. semester i månedsskiftet januar/februar 2007. Har gjennomført studentutveksling ved Cardiff University, Wales høsten 2006. Hun er studentrepresentant i Odontologisk studentutvalg, samt medlem av 9/10. semesterstyret.*

MANDAT FOR SAKKYNDIG KOMITÉ VED AKKREDITERING AV STUDIER

Vedtatt av NOKUTs styre 29. mars 2006.

Oppgaven til sakkyndig komité er, med hjemmel i lov om universiteter og høgskoler av 1. april 2005 og Kunnskapsdepartementets forskrift om akkreditering, evaluering og godkjenning etter lov om universiteter og høgskoler av 8. september 2005, å:

1. Vurdere om mastergradsstudiet i odontologi ved Universitetet i Bergen tilfredsstiller alle standarder og kriterier til doktorgradsstudier.
2. Begrinne sine vurderinger og gi en entydig konklusjon i en skriftlig rapport.
 - Rapporten skal ha vurderinger som institusjonen kan bruke i sitt videre utviklingsarbeid.
 - Rapporten skal kvalitetssikres før den avgis.
3. Avgi rapport til NOKUT.

Det formelle vurderingsgrunnlaget til komiteen er:

- Forskrift om kriterier for akkreditering av institusjoner og standarder og kriterier for akkreditering av studietilbud i norsk høgre utdanning 25. januar 2006.

Komiteens vurdering baseres på følgende materiale:

- Institusjonens søknad og annet relevant skriftlig materiale som NOKUT og/eller komiteen anser som nødvendig for vurderingen.
- Komiteens erfaringer fra institusjonsbesøk.

Oppdraget avsluttes med NOKUTs vedtak.

UTDRAG FRA NOKUTs FORSKRIFT OM STANDARDER OG KRITERIER FOR AKKREDITERING AV STUDIER

§ 2-2 Standarder og kriterier for akkreditering av studier på høyere grads nivå.

§ 2-2 (1) Studiet skal oppfylle departementets forskrift om krav til mastergrad.

§ 2-2 (2) Det skal foreligge en plan for studiet.

1. Studiet skal ha et dekkende navn.
2. Av planen skal det framgå hva som er studiets fagområde(r) og kjerneområde(r).
3. Opptakskravene skal være i samsvar med studiets mål, innhold og nivå.
4. Studiets mål skal være klart formulert. Av målene skal det framgå hvilke kunnskaper, ferdigheter og holdninger studentene skal ha ved sluttført studium, samt hva slags kompetanse studiet gir i forhold til videre studier og/eller yrkesutøvelse.
5. Planen skal vise oppbygging av studiet med obligatoriske og valgfrie deler, bredde og fordypning.
6. Pensum og undervisning skal være egnet til å sikre kandidatenes kompetanse i relasjon til studiets mål.
7. Det skal være faglig sammenheng og tydelig prosesjon i studiet.
8. Studiet skal gi kunnskap om vitenskapelig teori og erfaring med bruk av vitenskapelig metode.
9. Eksamens- og vurderingsordningene skal være tilpasset den undervisning og veiledning som blir gitt, og skal være egnet for å nå studiets mål.
10. Opplegg for og gjennomføring av eventuell praksis skal være relatert til studiets mål, den øvrige undervisningen og den kompetansen kandidatene skal ha ved gjennomført studium.

§ 2-2 (3) Institusjonen skal ha et stabilt fagmiljø knyttet til studiet.

1. Størrelsen på fagmiljøet angis i årsverk, og skal være tilpasset undervisnings- og veiledningsbehovet for studiet, samt den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som skal utføres.
2. Minst 50 % av fagmiljøet knyttet til studiet skal være ansatte med hovedstilling på institusjonen.
3. Minst 50 % av fagmiljøet skal dekkes av ansatte med førstestillingskompetanse, av disse skal minst 25 % være professorer.
4. Institusjonen skal ha ansatte i hovedstilling innenfor studiets kjerneområde(r).
5. Fagmiljøet skal vise til resultater fra forskning eller faglig/kunstnerisk utviklingsarbeid og delta aktivt i faglige nettverk.
6. For områder der institusjonen har behov for supplerende kompetanse, skal det legges fram en realistisk plan for hvordan denne skal skaffes.

§ 2-2 (4) Infrastrukturen skal være tilpasset organisering og undervisningsform og relateres til studiets mål.

1. Tekniske og administrative tjenester skal være tilpasset studiet og antall studenter.
2. Studenter skal sikres tilstrekkelig tilgang på IKT-ressurser.
3. Bibliotekjenestene skal være lett tilgjengelige og i samsvar med studiets faglige innhold og nivå.
4. Institusjonen skal ha egnede lokaler til undervisning og forskning.

§ 2-2 (5) Institusjonen skal delta aktivt i internasjonalt samarbeid innenfor fagområder med relevans for studiet.

§ 2-2 (6) Det skal være ordninger for internasjonalisering på studiet.

§ 2-2 (7) Institusjonen skal redegjøre for hvordan studiet kvalitetssikres i institusjonens system for kvalitetssikring.